

01.07.2026

Oddać głos. Literatura, samorzecznictwo i neuroróżnorodność. Spotkanie z Katarzyną Mikke i Jagodą Wielkiewicz

Zapraszamy do wysłuchania drugiej części rozmowy z Katarzyną Mikke i Jagodą Wielkiewicz – doktorantkami, które zajmują się reprezentacją spektrum autyzmu w literaturze dla dzieci i dorosłych.

Czy osoby autystyczne muszą „tłumaczyć” swoje doświadczenia, dostosowywać swoje historie do obowiązujących norm i konwencji, by dotrzeć do czytelników? Dlaczego niektóre autystyczne doświadczenia łatwiej trafiają do literatury i mediów niż inne? Czy kanon literacki jest rzeczywiście otwarty na neuroróżnorodność?

W drugiej części rozmowy skupiamy się na samorzecznictwie, autobiografiach osób autystycznych oraz społecznych i politycznych wymiarach diagnozy. Rozmawiamy o nowych formach ekspresji rozwijających się w internecie, o problemie reprezentacji w kulturze, a także o tym, czego wciąż brakuje we współczesnych opowieściach o autyzmie. Wspólnie zastanawiamy się nad znaczeniem emancypacji, etyki badań oraz potrzebą oddawania głosu osobom, których doświadczenia przez długi czas były opisywane z zewnątrz.

Pierwsza część rozmowy jest dostępna jako *Czytanie neuroróżnorodności. Spektrum autyzmu między doświadczeniem a literaturą. Spotkanie z Katarzyną Mikke i Jagodą Wielkiewicz*.

Katarzyna Mikke – absolwentka filologii polskiej na Uniwersytecie Warszawskim. Jej praca magisterska, obroniona w 2023 roku, poświęcona była sposobom ujmowania spektrum autyzmu w wybranych utworach dla dzieci i młodzieży. Obecnie jest na studiach doktoranckich na Uniwersytecie Warszawskim.

Jagoda Wielkiewicz – w 2022 roku ukończyła filologię polską na Uniwersytecie Jagiellońskim i obroniła pracę magisterską analizującą pisarstwo autobiograficzne Temple Grandin oraz Doroty Kotas. Obecnie przygotowuje rozprawę doktorską na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach, poświęconą roli języka medycznego w prozie autystycznych pisarek XXI wieku.

Rozmowę przeprowadziła **Ewa Pakalska** – bibliografka w Instytucie Badań Literackich PAN i w projekcie „Polonistyka wobec wyzwań współczesnego świata”.

Naukowo zajmuje się problematyką niepełnosprawności w literaturze dziecięco-młodzieżowej.

W rozmowie wspomniano następujące osoby, instytucje, dzieła, prace naukowe:

- Mark Osteen, „Narrating Autism”, w: „Worlds of Autism. Across the Spectrum of Neurological Difference”, red. J. Davidson, M. Orsini
 - Dorota Kotas, „Czerwony młoteczek”
 - Aoife Dooley, „Świat Frankie”
 - „Pasjonatki. O dziewczynach w spektrum autyzmu” pod red. Ewy Furgał [z tekstem Katarzyny Zwolskiej-Płusa], dostęp online: https://dziewczyныwspektrum.pl/wp-content/uploads/2021/12/Pasjonatki-O-dziewczynach-w-spektrum-autyzmu_www_rozkladowki.pdf
 - Rick Riordan, „Córka głębin”
 - Małgorzata Halber, „Hałas”
 - „Special Books by Special Kids” kanał na YT: <https://www.youtube.com/@SpecialBooksbySpecialKids>
 - Tadeusz Gałkowski (1936–2020)
-

Seria podcastu „Spotkania Biuletynu”, zatytułowana „Polonistyka zaangażowana”, realizowana jest

w ramach projektu „Polonistyka wobec wyzwań współczesnego świata”. Dofinansowano ze środków budżetu państwa w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Nauka dla Społeczeństwa II” (numer projektu: NdS-II/SP/0264/2024/01).

Strona projektu: <https://biuletynpolonistyczny.pl/pl/projects/polonistyka-wobec-wyzwan-wspolczesnego-swiata,1851/details>

Intro i outro

Muzyka: Piotr Lakwaj, czyta: Aldona Brycka-Jaskierska

Producent: Torba reportera i podcastera

Identyfikacja wizualna: Klaudia Węgrzyn

Zachęcamy do zadawania pytań i dzielenia się przemyśleniami na temat naszego podcastu: biuletyn.polonistyczny@ibl.waw.pl.

Media społecznościowe "Biuletynu Polonistycznego":

<https://www.facebook.com/BiuletynPolonistyczny/>

https://twitter.com/B_Polonistyczny

<https://www.youtube.com/@biuletynpolonistyczny8801/>

<https://www.instagram.com/biuletyn.polonistyczny/>

<https://biuletynpolonistyczny.pl/>

biuletyn.polonistyczny@ibl.waw.pl

#BiuletynPolonistyczny #Geopolonistyka #PolishStudies

#Polonistykazaangazowana

Linki:

- <https://www.spreaker.com/episode/oddac-glos-literatura-samorzeczniostwo-i-neuroroznorodnosc-spotkanie-z-katarzyna-mikke-i-jagoda-wielkiewicz--72423912>
- <https://open.spotify.com/episode/4jqPbIEkkTcMOibG5AnKCi>
- https://youtu.be/6pHxzsYEO_g?si=KxEKgV1ioj7XYjS_

Słowa kluczowe: Nauka dla Społeczeństwa, autyzm, neuroodmienność, studia o niepełnosprawności, spektrum autyzmu, neuroróżnorodność, podcast, Polonistyka zaangażowana

Rozmówca: Ewa Pakalska

Rozmówca: Jagoda Wielkiewicz

Rozmówca: Katarzyna Mikke